hoofdredactioneel

Wachten, wachten

Wachttijden in de studie zijn helaas niet nieuw. Ze frustreren, zeker als je ziet dat ze per universiteit sterk variëren (zie bladzijde 44). 'Waarom is mij dat onvermijdelijke pauzemoment niet tevoren verteld, toen ik mijn voorkeuruniversiteit nog kon aangeven?', kun je je met recht afvragen. Maar als troost: de redenen van het wachten van nu, zijn onvergelijkbaar met die van studenten in de oorlogsjaren '40-'45. Jullie hebben gelukkig niet te maken met gesloten universiteiten en dilemma's als: moet ik wel of niet de loyaliteitsverklaring tekenen, onderduiken of me toch melden voor de *Arbeitseinsatz*? In het door de redactie van Medisch Contact geschreven boek *Witte Jassen en Bruinhemden* (een must voor elke student) gaan veel hoofdstukken over jullie collega's van toen. Geneeskundestudenten speelden een cruciale rol bij de overval op het Amsterdamse bevolkingsregister in 1943. Artsen in spe kwamen elkaar – in vergelijking met andere studenten – door coschappen en practica veel tegen en dat bood kansen. Doordat vooral Joodse artsen moesten onderduiken of werden gedeporteerd, traden veel studenten voortijdig en niet officieel als arts op. En dan leer je heel snel. Enkelen van hen – inmiddels aantoonbaar veteraan – waren aanwezig op 3 mei, toen minister Klink zijn eerste exemplaar van het boek symbolisch doorgaf aan Tom Brouwer, voorzitter van jullie studentenplatform. Ook Tom memoreerde daarbij de waarde van het erfgoed.
Een moeilijke gewetensvraag is hoe je zelf onder die omstandigheden zou hebben gehandeld. Zou je meedoen aan het verzet of toch werken in Duitsland? En hoe zal daar dan achteraf over worden geoordeeld? De clementie voor foute hoogleraren was na de oorlog groter dan voor studenten. Dat stak de veteranen 65 jaar later nog.

Ben Crul, arts, hoofdredacteur
artsinspe@medischcontact.nl

Coassistent wil meer praktische begeleiding

Coassistenten beheersen de meeste medisch-technische vaardigheden goed. Maar er is nog verbetering mogelijk door meer praktische begeleiding.
Dat concludeert het Landelijk Overleg Co-Assistenten (LOCA) naar aanleiding van een enquête van eind vorig jaar.
Een microscopisch preparaat beoordelen, een urinekatheter inbrengen, reanimeren en het onderzoek van het oog zijn de vaardigheden die ze het slechtst beheersen. Venapunctie, het onderzoek van het abdomen en het onderzoek van de longen beheersen coassistenten naar eigen zeggen het best. De enquête laat geen verschil zien tussen de faculteiten. Opmerkelijk is dat het aantal gevolgde coschappen geen invloed heeft op welke vaardigheden het best worden beheerst. Verder blijkt uit de enquête dat coassistenten het leereffect van vaardighedenonderwijs het grootst vinden als ze onder begeleiding van een arts zelf de handelingen uitvoeren.
Desondanks zijn er volgens het LOCA in de praktijk weinig mogelijkheden om te oefenen onder begeleiding van een arts. Hier ligt volgens de organisatie dan ook het belangrijkste aandachtspunt bij de verbetering van het vaardighedenonderwijs. DvD

Succesvolle sportende student

Jeroen Mooren is naast geneeskundestudent in Nijmegen een succesvolle judoka. De 24-jarige sporter volgt Ruben Houkes op in de klasse tot 60 kilogram. Mooren pakte tijdens het EK de bronzen medaille. De derde plaats geeft hem een goed gevoel in aanloop naar de Olympische Spelen in Londen in 2012. LS

beeld : HH, Guo Dayue

Studenten negeren eigen ziekte

Veel studenten mankeren het nodige – waardoor ze studievertraging oplopen – maar zoeken geen hulp.
Dit staat in het boek *Stille pijn van studenten*, dat studentenhulpverleners en -begeleiders inzicht geeft in de mechanismen waardoor studenten geen hulp zoeken. De auteurs onderscheiden zes studentenprofielen: schone schijn, gekoesterde eenzaamheid, mijn nieuwe ik, tussen twee werelden, troosteloze eenzaamheid en studeren met een beperking.
Een onderzoek (uit 2005) naar de gezondheid van Amsterdamse studenten (universitair en hogeschool) vormde de basis voor het boek. De helft van de studenten beweert ernstig oververmoeid te zijn. Verder blijkt dat studenten hun (gezondheids)problemen liever voor zich houden. Gevolg: slechte studieresultaten.

De auteurs zoeken verklaringen en geven tips, bijvoorbeeld dat hulpverleners niet zo snel over gedrag van studenten moeten oordelen. Het boek is niet alleen interessant voor studentartsen, maar is ook inzichtgevend voor studenten zelf. ILS

EHBO-onderwijs inderdaad mager

'EHBO-cursus is geen taak van het VUmc onderwijsinstituut.' Dat zegt hoogleraar Henk Groenewegen, programmaleider bachelor VUmc-compas, in reactie op het nieuwe EHBO-project, geïnitieerd door vier VU-studenten.

Het onderwijsinstituut begrijpt dat studenten vaak het gevoel hebben tekort te schieten in het verlenen van eerste hulp. 'De faculteit beseft dat het aanbod van EHBO-onderwijs mager is, maar het is ook niet iets wat in de eindtermen staat', aldus Groenewegen.
De bachelor voorziet in een basistraining, niet in een EHBO-diploma. In de master leer je reanimeren en als coassistent krijg je training om adequate hulp te verlenen in acute situaties. De faculteit beschouwt dit project als een prima gezamenlijk initiatief van de studenten en de specialisten. Het sluit meer aan op het niveau van de studenten dan de huidige drie practica die door het Oranje Kruis worden gegeven.
'We zien dit als een zeer vruchtbaar project, waarbij student-assistenten zelf de studenten opleiden in een inhoudelijk verbeterd EHBO-onderwijsprogramma.' LS

Lichaam aan de wetenschap vooral 'nuttig'

'Nuttig zijn' is de belangrijkste motivatie voor mensen om hun lichaam na hun dood aan de wetenschap te doneren. Daaronder valt zowel de medische wetenschap als het medisch onderwijs.
Mensen voor wie vanwege hun leeftijd de mogelijkheid van orgaandonatie is vervallen, zien dit als alternatief om alsnog iets goeds te kunnen doen.
Dit was de voornaamste uitkomst van een onderzoek van Sophie Bolt, junioronderzoeker Religiewetenschappen aan de Radboud Universiteit Nijmegen, en medewerkers van het UMC Groningen. Zij vroegen 759 donoren naar de redenen om hun lichaam aan de wetenschap te doneren. De bevindingen van Bolt c.s. zijn gepubliceerd in Annals of Anatomy. Van de participanten bleek de gemiddelde leeftijd hoog, 69 jaar. Slechts drie personen waren onder de 30 jaar.
Naast 'nuttig zijn', is ook dankbaarheid jegens artsen, ziekenhuizen en medische wetenschap een belangrijke motivatie. Als derde reden wordt een negatieve houding tegenover uitvaarten gegeven.
Bolt onderzocht ook het moment in hun leven waarop mensen besluiten lichaamsdonor te worden. Een derde van de lichaamsdonoren is na inschrijving binnen een jaar overleden, de zogenoemde 'last-minute-donations'.LS

Co in gezondheidscentrum krijgt vergoeding

Coassistenten die stage lopen bij een huisarts in een gezondheidscentrum, krijgen voortaan een stagevergoeding van 250 euro per maand. Dat is het resultaat van overleg tussen de LAD en werkgevers over de CAO Gezondheidscentra.
Het is voor coassistenten ondoenlijk om te werken naast hun coschappen. Een stagevergoeding is de enige manier om nog wat geld binnen te krijgen, met een werkweek van meer dan veertig uur per week.
Uit onderzoek van het Landelijk Overleg Co-Assistenten (LOCA) blijkt dat coassistenten gemiddeld 51,5 uur per week werken. Dit is meer dan de toegestane 48 uur uit de Arbeidstijdenwet.

Al jaren pleiten geneeskundestudenten – bij monde van het KNMG Studentenplatform, LOCA en het Landelijk Medisch Studenten Overleg – voor een stagevergoeding voor alle coassistenten. Platformvoorzitter Tom Brouwer: 'Jammer dat het nu alleen coassistenten betreft die een coschap lopen bij een gezondheidscentrum.'
De LAD, die de onderhandelingen met de werkgevers voert, is ook al lang pleitbezorger van een vergoeding voor coassistenten in de algemene ziekenhuizen en de universitaire medische centra. De ziekenhuizen willen tot nu toe niet betalen. Zij stellen dat het bij coschappen gaat om klinisch onderwijs. Daarom hebben studenten geen recht op stagevergoeding. De coassistenten brengen daartegenin dat ze minder dan vijf uur onderwijs per week krijgen. ILS

agenda

27 mei

VVAA LEZING: Afgestudeerd en nu? Op deze avond krijg je informatie over financiële, fiscale en juridische veranderingen die het afstuderen met zich meebrengt.
KOSTEN: gratis
WAAR: Groote Sociëteit Maastricht
INFO: www.artsinspe.nl/lezingafgestudeerd

7 t/m 11 juni

IFMSA-NL THEMAWEEK: Bloeddonorweek met een *prikclinic*, een lezing, een rondleiding bij bloedbank Sanquin en je kunt meelopen met een transfusiearts.
KOSTEN: gratis
WAAR: Erasmus MC en Sanquin Rotterdam
INFO: www.artsinspe.nl/bloeddonorweek

9 en 10 juni

ISCOMS CONGRES: Vanuit de hele wereld komen (bio)medisch studenten hun onderzoek presenteren en de resultaten bediscussiëren.
KOSTEN: afhankelijk van participatie
WAAR: Medische faculteit Groningen
INFO: www.artsinspe.nl/iscoms

30 juni

KNMG WORKSHOP: Schrijven: zowel proces als eindproduct (een wetenschappelijke publicatie) komt aan bod.
KOSTEN: coassistenten: 50 euro (KNMG-leden), 75 euro (niet-leden)
WAAR: Domus Medica Utrecht
INFO: www.artsinspe.nl/workshop-schrijven

30 juni

MFAS DAG: Medische Carrièredag: de vraag 'hoe plan je de perfecte carrière?' staat centraal.
KOSTEN: ongeveer 5 euro
WAAR: AMC Amsterdam
INFO: www.artsinspe.nl/mfasdag

2 juli

CISS CONGRES: Het thema is onsterfelijkheid.
KOSTEN: gratis
WAAR: Medische faculteit Maastricht
INFO: www.artsinspe.nl/ciss

Kijk voor de complete agenda op **WWW.ARTSINSPE.NL/AGENDA**